

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 18.5.2011
SEC(2011) 581 окончателен

[...]

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

Обобщение на оценката на въздействието

Във връзка със

**Съобщение на Комисията до Европейския парламент, до Съвета, до
Икономическия и социален комитет и до Комитета на регионите -**

Утвърждаване на правата на жертвите в ЕС

{COM(2011) 274 окончателен}
{SEC(2011) 580 окончателен}

1. ПОЛИТИЧЕСКИ КОНТЕКСТ И ПРОЦЕДУРА

В Стокхолмската програма (2010—2014 г.) Европейският съвет призова за по-нататъшни действия за поставяне на нуждите на жертвите на престъпления в центъра на правосъдните ни системи, което бе потвърдено в плана за действие на Комисията за прилагане на програмата. В приложение I към Работната програма на Комисията за 2011 г. се изброяват правата и подкрепата за жертвите на престъпления като стратегическа инициатива. Европейският парламент също така призова Съвета да приеме цялостна правна рамка, която да предостави най-широка защита на жертвите на престъпления. Освен това с „Доклада за гражданството“ на Комисията от 27 октомври 2010 г. се цели премахване на пречките за упражняване на правата на гражданите, като се добавя съдържание към индивидуалните права, предоставени на равнище ЕС. Утвърждаването на правата на жертвите, както и утвърждаването на процесуалните права на заподозрените лица или обвиняемите по наказателни производства отразява този подход.

Оценените проблеми, цели и варианти на политиката се основават на резултатите от обществената консултация, двете проучвания, извършени от външни изпълнители, и събраните от Комисията експертни мнения. Също така беше създадена междуведомствена ръководна група.

2. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРОБЛЕМА

Проблемът с виктимизирането на жертвите на престъпления в Европа е много голям — всяка година около 15 % от населението на ЕС става пряка жертва на престъпления¹. В оценката на въздействието се разглежда какво е отношението към жертвите след като престъплението вече е факт и по време на последвалото наказателно производство, както и тяхното право да се ползват от същите минимални стандарти на третиране, включително на недискриминационен достъп до правосъдие във всички държави-членки на ЕС, независимо от гражданството или държавата им на пребиваване. С влизане в сила на Договора от Лисабон в новите разпоредби относно наказателното правосъдие се предвижда ясно правно основание за ЕС да установи минимални норми относно правата на жертвите с цел осигуряване на взаимно доверие и функционирането на взаимното признаване на присъди. Това означава, че съдебните системи трябва да имат пълно доверие в стандартите си за справедливост и правосъдие, а гражданите на ЕС трябва да бъдат уверени, че, ако пътуват или живеят в чужбина, ще бъде прилагано същото равнище на минимални норми.

Понастоящем повечето държави-членки осигуряват някаква степен на защита и подкрепа за жертвите на престъпления, но като цяло ролята и нуждите на жертвите в наказателното производство все още не са задоволени в достатъчна степен в съдебните им системи. Хората, които стават жертва на престъпление в Европа, нямат гаранции, че ще бъдат обект на уважително отношение или че ще получат подходяща подкрепа, защита или достъп до основните аспекти на правосъдието. За решаването на този проблем държавите-членки трябва да повишат стандартите относно правата на

¹ Според данни на Евростат през 2007 г. в държавите-членки на ЕС са регистрирани около 30 милиона престъпления (като в това число не се включват леките престъпления) — Евростат, „Статистиката на фокус“, 36/2009. Въз основа на анализ на Международното проучване на ЕС относно престъпността в „The Burden of Crime in the EU“ (www.europeansafetyobservatory.eu) към тези цифри трябва да се прибави предполагаемият процент на несигнализираните престъпления от 60 %, което прави приблизително 75 милиона преки жертви на престъпления годишно (около 15 % от населението на ЕС).

жертвите в съответствие със стандартите, които вече са установените от международните инструменти и съдебната практика на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ).

В съществуващото законодателство ЕС вече уреди правата на жертвите в наказателното производство. Въпреки обаче че целите и обхватът на такова законодателство все още имат своето значение, вижданията на обществото по отношение на жертвите се развиха и се появиха нови цели, на които трябва да се даде отговор. Освен това прилагането на законодателството беше неефективно. Настоящото законодателство на ЕС следователно не е в състояние да задоволи нуждите на жертвите.

Повдигнатите въпроси са обхванати от двата проблема, подробно описани по-долу:

Проблем А: Съществуващото законодателство на ЕС не е в състояние да подобри положението на жертвите — то е приблизително, не съдържа конкретни задължения и не може да бъде принудително изпълнено, поради което е било зле приложено от държавите-членки.

Проблем Б: Нуждите на жертвите на престъпления не са задоволени в достатъчна степен в държавите-членки — жертвите нямат 1) признание и уважение, 2) защита, 3) подкрепа, 4) ефективен достъп до правосъдие и 5) ефективен достъп до обезщетение и възстановяване.

Последиците от престъпленията и незадоволяването на нуждите на жертвите са свързани и със **значителни скрити разходи**, включително големи финансови и здравни разходи.

2.1. Проблем А — Законодателството на ЕС не е в състояние да подобри положението на жертвите

ЕС прие Рамково решение 2001/220/ПВР относно правното положение в наказателното производство на жертвите от престъпления („рамковото решение“) и Директива 2004/80/ЕО относно обезщетението на жертвите на престъпления. Равнището на изпълнение от страна на държавите-членки на тези два законодателни акта беше нееднакво. Директивата относно обезщетението беше транспонирана до голяма степен от държавите-членки, но се налага допълнително проучване, за да се установи до каква степен тя наистина действа ефективно. Прилагането на рамковото решение, от друга страна, не е задоволително.

Въпреки че в обхвата на рамковото решение са включени повечето от правата на жертвите на всякакви видове престъпления и като цяло решението все още е актуално, като се има предвид нарастващата осведоменост и изменящата се съдебна култура, всяко ново действие трябва да обхваща много по-голям кръг от права и задължения за държавите-членки, за да се намери отговор не само на правата и нуждите на разследваните лица, но също така на тези на жертвите. Затова обхватът на законодателството на ЕС, касаещо жертвите, трябва да бъде актуализиран с оглед на новите изследвания и констатации относно жертвите, по-специално по отношение на взаимното признаване на мерките за осигуряване на защита и достъпа до правосъдие. Рамковото решение се оказва неефективно за постигане или за напредък към желаните резултати, които се състоят в задоволяване на нуждите на жертвите и налагане на минимални стандарти за жертвите в целия ЕС. Нито една държава-членка не може да твърди, че изцяло е изпълнила рамковото решение. Неефективното действие на този законодателен акт се дължи на неяснотите в текста, липсата на конкретни задължения и липсата на възможност за започване на процедура за нарушение срещу държавите-членки.

Настоящата правна рамка се основава на съществуващите инструменти, като ги допълва, но същевременно ще установи минимални стандарти, за да гарантира, че положението на жертвите ще се подобри спрямо законодателството и политиката в целия ЕС и че жертвите на престъпления ще се ползват от същите основни права, услуги и достъп до правосъдие във всички държави-членки на ЕС.

2.2. Проблем Б — Нуждите на жертвите не са задоволени в достатъчна степен в ЕС

Нуждите на жертвите могат да бъдат подразделени в пет категории: нуждата да бъдат признати като жертви и да бъдат третираны с уважение и достойнство; нуждата да бъдат защитени; нуждата да бъдат подкрепяни; нуждата да имат достъп до правосъдие; и нуждата от достъп до обезщетение и възстановяване. Всъщност основният проблем, който предложените мерки ще решат, се състои в това, че по принцип тези нужди не са задоволени в достатъчна степен или по подходящ начин в държавите-членки.

- **Проблем 1 — Жертвите не са достатъчно признати като такива, нито са третирани с достойнство и уважение в достатъчна степен.** Жертвите имат нужда да бъдат признати като такива и тяхното страдание да бъде признато. Жертвите трябва да бъдат третирани с достойнство и уважение при всички контакти с всички лица, участващи в съдебния процес. Особено внимание следва да се отдаде на нуждите на уязвимите жертви, напр. децата, хората с увреждания, жертвите на сексуално насилие. Непреките жертви (напр. членовете на семейството) също трябва да бъдат признати за жертви, тъй като последиците от престъплението засягат и тях.
- **Проблем 2 — Жертвите не са достатъчно защитени.** Жертвите трябва да бъдат защитени, за да се предотврати друго престъпление или сплашване от страна на извършителя спрямо тях. За жертвите на хронично насилие безопасността е основната им нужда при сигнализирането на престъпление, но също и основната им грижа. Жертвите трябва да бъдат защитени и от вторично виктимизиране по време на производството поради лошо отношение, свързано със съдебния процес и по време на протичането му.
- **Проблем 3 — Жертвите не са достатъчно подкрепяни.** Веднага след като престъплението вече е факт, жертвите се нуждаят от подкрепа главно чрез спешна помощ и чрез психологическа първа помощ. Подкрепата по време на последващия съдебен процес, независимо от това дали тя е правна, емоционална или практическа, често също е необходима и изключително важна за жертвите, особено за уязвимите жертви. Вследствие на престъплението подкрепата може да се окаже необходима както в краткосрочен, така и в дългосрочен план.
- **Проблем 4 — Жертвите нямат ефективен достъп до правосъдие.** На жертвите трябва да се предостави достъп до правосъдие, като например чрез достъп до съдебните процеси, наличие на подходящо процесуално представителство по наказателни дела, достъп до по-неформални правни процедури и право да се преразгледа решението дали да се повдигне обвинение или не срещу извършителя. Жертвите трябва също така да бъдат в състояние да разбират получената информация и производствата.
- **Проблем 5 — Жертвите нямат ефективен достъп до обезщетение и възстановяване.** В допълнение към обичайния съдебен процес на жертвите трябва да се предостави избора да имат достъп до услуги на възстановително правосъдие. Възстановителното правосъдие дава на жертвите възможност да се изправят очи в очи с извършителя и позволява на извършителите да поемат отговорност за действията си. Този процес помага на жертвите да продължат да живеят живота си.

2.3. Скрити разходи, свързани с виктимизирането

Всяко престъпление неизбежно се отразява на лицата, които са пряко или косвено засегнати от него, както и на обществото като цяло. Престъпленията имат значителни икономически и свързани със здравето отражения, като такива „скрити“ разходи могат да бъдат намалени чрез задоволяване на нуждите на жертвите. Общите разходи, свързани с престъплението, за пострадалото лице и за обществото са значителни. Те включват материалните разходи най-вече в икономическия сектор, здравния сектор и в системата на наказателното правосъдие, както и нематериалните разходи като болката, страданието и намаляване на качеството на живота.

Задоволяването на нуждите на жертвите преди, по време и след наказателното производство може значително да смекчи тези отрицателни последици, а може също и да предотврати тяхното влошаване поради лошо отношение по време на процеса. Ако жертвата получи подходяща подкрепа и защита, тя по-бързо ще се възстанови от престъплението физически и емоционално, като по този начин например бъдат ограничени загубата на доходи и пропускането на ползи или бъде снижена нуждата от по-нататъшно здравно лечение. Гарантирането на това, че нуждите на жертвите се задоволяват, значително ще допринесе за намаляване на общите разходи, свързани с престъпленията.

2.4. Факторите, на които се дължат проблемите

Основните фактори, на които се дължат установените проблеми са: липса на приоритизиране на жертвите и непознаване на техните нужди, което се дължи на исторически формираното и свързано с културата отношение; липса на механизми за прилагане на правата на жертвите и липса на практически познания по свързаната с тях проблематика.

2.5. Сценарий със запазване на статуквото

Направеният анализ сочи, че без предприемането на по-нататъшни действия е малко вероятно да настъпят промени в националното законодателство и да се предприемат действия, които да гарантират, че жертвите ще бъдат третирани по недискриминационен начин, без значение в коя част на ЕС се намират, особено по отношение на ползването на услуги и достъпа до правосъдие. Рамковото решение няма да осигури задоволителна правна рамка, дори и когато Съдът на Европейския съюз придобие компетентност в тази област след 2014 г. в съответствие с Договора от Лисабон, тъй като се характеризира с неясноти в текста и не поражда сериозни задължения. Във връзка с това ще бъде трудно да се започнат производства за изпълнение и в много случаи ще бъдат необходими минимални действия, за да се демонстрира съответствие с разпоредбите.

2.6. Необходимост от действия на равнище ЕС

В Договора от Лисабон се предвижда ясно правно основание за улесняване на съдебното сътрудничество и взаимното признаване по въпроси с трансгранично измерение посредством минимални стандарти за правата на жертвите на престъпления. Трансграничното измерение на съдебното сътрудничество е с широк обхват и може да се прояви в множество случаи и най-вече, когато дадено лице стане жертва в чужда държава от ЕС. Освен това, трансгранично измерение е налице и при престъпления срещу лица в страната им на пребиваване (напр. когато жертвата се премести по време на процеса или свидетелите или имуществото се намират в чужбина). Следователно очевидно е, че трансграничното измерение на виктимизирането е значително. Предвид

правото на свободно движение в ЕС, съществува ясна добавена стойност от действия на равнище ЕС в сравнение с действия на национално равнище.

Тази добавена стойност от действия на равнище ЕС може да се разглежда в няколко посоки. Първо, жертвите може да не се ползват със същите права в държавата си на пребиваване като в собствената си държава или в държавата, където временно пътуват или която посещават. Това може да застраши свободното движение на хора и услуги, което е едно от основните изисквания за доброто функциониране на вътрешния пазар. Второ, липсата на минимални стандарти на равнище ЕС за правата на жертвите понижава качеството на правосъдието в ЕС в сравнение със стандартите, установени в международните инструменти и в съдебната практика на Европейския съд по правата на човека. Това не е приемливо в едно общо пространство на свобода, сигурност и правосъдие. Слабостите в действащото законодателство на ЕС и липсата на изпълняемост на международните инструменти сочат, че едно последователно прилагане на такива стандарти на територията на целия ЕС е малко вероятно. По тази причина предприемането на действия на равнище ЕС е най-вероятният начин, по който може да се постигне еднакъв ефект в отделните държави-членки. Накрая, следва да се отбележи, че липсата на общи стандарти отслабва доверието в съдебните системи на държавите-членки, което на свой ред пречи на ефективното действие и прилагане на инструментите на ЕС, основани на залегналия в Договора принцип на взаимно признаване на съдебните решения, като така се пречи и на утвърждаването на европейското пространство на свобода, сигурност и правосъдие.

Освен това, макар установяването на тези минимални стандарти да се отнася до жертвите на престъпления, такива стандарти ще улеснят полицейското и съдебното сътрудничество като цяло, а не само във връзка с жертвите на престъпления. Това се дължи на факта, че отношението към жертвата и обвиненото лице е свързано по много начини и множество общи трансгранични инициативи за съдебно сътрудничество или взаимно признаване може да са от значение за жертвите. Във връзка с това по-доброто третиране и защита на жертвите могат да подобрят това сътрудничество.

По този начин предприемането на действия на равнище ЕС ще гарантира, че всички държави-членки на ЕС спазват общи минимални стандарти за всички лица, станали жертва на престъпление на тяхна територия, независимо от факта дали са граждани на тази държава или не.

3. ЦЕЛИ

Общите цели се състоят в улесняването на създаването на европейско пространство на свобода, сигурност и правосъдие и изграждането на взаимно доверие между органите на наказателното правосъдие, като се гарантира цялостното зачитане на правата на жертвите на територията на ЕС, и същевременно се зачитат също така правата на защитата, както и че гражданите могат да се движат свободно, без да бъдат третирани по различен начин, ако станат жертви на престъпление.

Конкретните и оперативните цели са посочени в таблицата по-долу:

Конкретна цел	Оперативна цел
А. Гарантиране, че жертвите са признати като такива и са третирани с уважение и достойнство	A.1 Гарантиране, че нуждите на непреките жертви са задоволени.
	A.2 Гарантиране, че всички полицейски служители, прокурори, съдии и съдебни служители, които са в контакт с жертвите, получават подходящо обучение във връзка с техните права и нужди.
	A.3 Създаване на механизми за оценка на нуждите за всички жертви с цел определяне на нуждите на жертвите и на това кои са уязвимите жертви и какви са техните нужди.
Б. Гарантиране, че жертвите са защитени	Б.1 Гарантиране, че жертвите не губят защитата, която им е била предоставена, в случай че пътуват или се преместват в чужбина.
	Б.2 Гарантиране, че по време на производството е избегнат контактът между извършителя и жертвата.
В. Гарантиране, че жертвите са подкрепяни	В.1 Гарантиране, че са налице ефективни услуги за подкрепа на жертвите.
Г. Гарантиране, че жертвите разполагат с ефективен достъп до правосъдие	Г.1 Гарантиране, че всички жертви имат достъп до съдебен процес.
	Г.2 Гарантиране, че всички жертви са подпомогнати, за да разберат своите права, задължения и производството.
	Г.3 Гарантиране, че всички жертви имат право на преразглеждане на решенията да не се повдига обвинение.
Д. Гарантиране, че жертвите имат достъп до обезщетение и възстановяване	Д.1 Гарантиране, че всички жертви имат достъп до услуги на възстановително правосъдие.

Конкретните цели за гарантиране, че нуждите на жертвите на престъпления са зачетени и задоволени, са разнообразни и засягат и редица други политики на ЕС, включително трафика на хора и сексуалното насилие и експлоатация на деца и детската порнография, и са съгласувани с подхода, приет в тези области. Предложените мерки ще се основават на съществуващите инструменти, като ги допълват, както и ще установят минимални стандарти относно правата на жертвите, което ще подобри общото положение по отношение на защитата на всички жертви на всички видове престъпления в законодателството и политиката на ЕС, включително например за жертвите на тероризма и на престъпления, свързани с пътнотранспортни произшествия. Основните права на всички лица трябва да бъдат зачитани при всички действия на ЕС и на държавите-членки за прилагането на законодателството на ЕС. Така действията на ЕС в тази област трябва същевременно да повишат стандартите във връзка с основните права на жертвите на престъпления, като се гарантира, че всяко ограничаване на правата на защитата или на други основни права е определено по ясен и предвидим начин и че е необходимо и пропорционално по отношение на защитата на правата и на свободите на жертвата.

4. ВАРИАНТИ НА ПОЛИТИКАТА

Всички разгледани в настоящата оценка варианти предлагат комбиниран подход с различна степен на подробности или на наложени задължения, и включват както ново законодателство на ЕС, така и практически действия за гарантиране на правилно прилагане. По този начин за всички предвидени мерки, ще бъдат създадени практически мерки, за да бъде подпомогнато прилагането и установяването на най-добри практики.

В оценката на въздействието се разглеждат пет варианта: запазване на настоящото положение (вариант 1) и три варианта на политиката (варианти 2, 3а, 3б и 4). Запазването на настоящото положение не води до действия на равнище ЕС, което не е достатъчно за постигане на минимални общи стандарти по отношение на защитата на жертвите в Европа, докато беше установено, че другите четири варианта на политиката подобряват положението на жертвите в Европа. По отношение на степента на задължения, наложени на държавите-членки, и на това колко подробно са описани тези задължения за четирите варианта на политиката са определени следните нива: ниско, средно и високо:

Вариант 1 — запазване на настоящото положение	Запазване на настоящото положение. Никакви действия на равнище ЕС.
Вариант 2 — ниска степен на задължения	Най-малко ограничителен вариант. На държавите-членки са наложени минимални задължения за създаване на системи или услуги с минимална степен на подробности относно това какви стандарти следва да бъдат постигнати. Когато е необходимо предприемането на правни мерки, този вариант изисква най-малко промени в националното процесуално право.
Вариант 3а — средна степен на задължения	Средно ограничителен вариант. На държавите-членки е наложена средна степен на задължения за създаване на услуги и права, и се налагат разпоредби относно това какви трябва да бъдат услугите, като същевременно се дават минимални подробности относно стандартите, които да се прилагат. Степента на задължения за държавите-членки за създаване на услуги на възстановително правосъдие (вж. мярка 11 по-долу) обаче е ниска и не изисква от държавите-членки да създадат такива услуги, а само да гарантират, че <u>при използването на услуги на възстановително правосъдие</u> се прилагат гаранции и минимални стандарти за качеството.
Вариант 3б — средна/висока степен на задължения	Средно ограничителен вариант. На държавите-членки е наложена средна степен на задължения за всички мерки за създаване на услуги и права, и се налагат разпоредби относно това какви трябва да бъдат тези услуги, като същевременно се дават минимални подробности относно стандартите, които да се прилагат. Степента на задължения за държавите-членки по отношение на услугите на възстановително правосъдие обаче е по-висока от тази за вариант 3а, защото държавите-членки трябва да създадат услуги на възстановително правосъдие и да прилагат минимални стандарти.
Вариант 4 — най-висока степен на задължения	Най-ограничителният вариант. На държавите-членки се налага набор от задължения за създаване на услуги и права. Налагат се и по-подробни разпоредби относно това какви следват да бъдат тези услуги и конкретните стандарти, които да се прилагат.

Всеки вариант на политиката беше оценен спрямо следните единадесет мерки, които имат най-голямо отражение върху постигането на оперативните цели и които се очаква да имат най-голямо въздействие и отражение върху разходите:

- 1 Включване на непреките жертви
- 2 Осигуряване на обучение
- 3 Оценка на нуждите на жертвите
- 4 Определяне на това кои са уязвимите жертви и осигуряване на специални

- услуги
- 5 Трансгранично осигуряване на мерки за осигуряване на защита
 - 6 Осигуряване на отделни чакални, за да се избегне контакт между жертвата и извършителя
 - 7 Създаване на минимално равнище на услуги за подпомагане на жертвите, включително подкрепа по време на съдебните производства
 - 8 Достъп до съдебно производство
 - 9 Осигуряване на устен и писмен превод
 - 10 Преразглеждане на решенията
 - 11 Създаване на услуги на възстановително правосъдие

5. АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

За всеки вариант беше извършен задълбочен анализ на въздействието. Най-важните вероятни въздействия на вариантите на политиката са икономическото и социалното въздействие. Очаква се най-големите финансови последици да се понесат от публичните органи. Не се предвиждат последици върху околната среда. Освен това се очаква всички варианти, освен запазването на настоящото положение, да окажат положително въздействие върху основните права, като вариантите с най-голямо въздействие ще доведат и до най-силно подобряване на основните права. Въздействието на отделните варианти върху държавите-членки ще бъде различно в зависимост от равнището на съществуващите в тях стандарти за правата на жертвите. С оглед на това, че съществуващите национални законодателства и практики се различават в различна степен от минималните стандарти, за постигането на които са предназначени предложените мерки, въздействието на тези мерки вероятно ще бъде най-силно в държавите-членки, в които правата на жертвите не са взети предвид изобщо или не в достатъчна степен по начина, предвиден в тези стандарти. Въздействието вероятно ще е по-слабо в държавите, в които вече има висока степен на защита и на подкрепа за жертвите.

6. СРАВНЕНИЕ НА ВАРИАНТИТЕ

Въпреки че е осъществим в голяма степен, при вариант на политиката 1 (запазване на настоящото положение) не се постигат набелязаните цели и поради това не се взема под внимание. Вариант на политиката 2 също е ограничен и не изпълнява в достатъчна степен оперативните цели, които Европейската комисия си поставя с приемането на новите мерки.

При вариант на политиката 4 е най-вероятно да се изпълнят всички цели в най-голяма степен. Същевременно той е и най-ограничителен и оставя най-малко гъвкавост на държавите-членки. Освен това той налага допълнителни задължения на държавите-членки. В резултат на това при този вариант е вероятно разходите да са много по-големи в сравнение с другите варианти и той е най-малко осъществимият, тъй като е най-малко вероятно да бъде постигнато съгласие по него. Допълнителните ползи, които могат да бъдат постигнати, не се смятат за пропорционални на допълнителните разходи.

При варианти на политиката 3а и 3б също е много вероятно да бъдат постигнати целите, макар и в по-малка степен, отколкото при вариант 4. В същото време, тъй като дават по-голяма гъвкавост на държавите, те са по-лесни за договаряне и водят до по-

малка финансова тежест в сравнение с вариант 4. Освен това рисковете от ограничена ефективност ще бъдат намалени чрез практически мерки. Въпреки това по отношение на конкретната мярка относно услугите на възстановително правосъдие осъществимостта и финансовите последици са такива, че се предпочита комбинираният вариант 3а. С вариант 3а по-специално ще се намалят значително общите разходи за осъществяване в сравнение с вариант 3б. **Поради това се предпочита вариант на политиката 3а.**

Осъществяването на **предпочетения вариант на политиката 3а** ще допринесе за постигане на следните резултати:

Приемане на законодателни актове от Европейския парламент и Съвета (оперативните цели са посочени в скоби):

- Във всички държави-членки са налице лесно достъпни услуги за подкрепа на жертвите, които отговарят на определените минимални стандарти за услугите (В1).
- Във всички държави-членки служителите на полицията, прокурорите и съдебните служители получават обучение по въпросите, свързани с жертвите. Съдиите имат на разположение съдебни проучвания (А2).
- Във всички държави-членки съществуват механизми за оценяване на индивидуалните нужди на жертвите и за определяне на уязвимите жертви (А3).
- Определени минимални услуги са достъпни за определените като уязвими лица (А3).
- Във всички държави членки по време на производството жертвите имат достъп до услуги на устен и писмен превод в пропорционална на обстоятелствата по случая степен (Г2).
- Когато се предоставят услуги на възстановително правосъдие, във всички държави-членки се прилагат определени минимални стандарти (Д1).
- При поискване и въз основа на взаимно признаване се предприемат мерки за защита на лицата, които вече се ползват от мярка за защита, когато тези лица пътуват или се местят да живеят в чужбина (Б1).
- Жертвите имат право да поискат преразглеждане на решенията да не се повдига обвинение във всички държави-членки. Конкретният механизъм за извършване на това преразглеждане се определя на национално равнище (Г3).
- Изключването на жертва от дело се основава на индивидуална оценка и жертвата се уведомява за датата на делото и получава възстановяване на разходите за явяването си на него (Г1).
- По време на производството се свеждат до минимум контактите между извършителя и жертвата. Всички нови съдилища се построяват с отделни чакални (Б2).

- По принцип законодателството ще касае преките жертви. Всички права обаче ще се прилагат по отношение на най-близките членове на семейството на жертвите на убийства. Най-близките членове на семейството на всички жертви ще имат достъп до услуги за подкрепа и защита (A1).
- **Въвеждане на практически мерки, които да съпътстват законодателната дейност с цел улесняване на прилагането и разглеждане на бъдещи действия на ЕС и които включват:**
 - Проучване относно обезщетението от държавата и реституцията от извършителя.
 - Проучване относно правното съдействие и правната помощ, достъпни за жертвите на престъпления.
 - Проекти за подкрепа, имащи за цел разработването на най-добри практики, които ще позволят на държавите-членки да добият по-добра представа кои са най-добрите начини за постигане на определените в законодателство цели.
 - Европейската комисия ще осъществи също свои проекти и проучвания с цел задълбочаване на познанията в тази област. Те могат да включват например създаването на интерактивни уебсайтове във всички държави-членки, които да позволят на жертвите да разберат по-добре наказателния съдебен процес и своята роля в него, или разработването на програми за обучение.

7. НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА

Предвиждането на стабилен механизъм за наблюдение и оценка е от съществено значение за осигуряването на това предвидените права да се прилагат на практика, както и в законодателството. След 3 до 5 години от започване на прилагането на предложението, Комисията предвижда да проведе специално емпирично проучване, наблягащо на събирането на данни, за да събере задълбочени качествени и количествени сведения за ефективността на предложението. Данните заедно с проучванията относно жертвите на престъпления ще позволят на Комисията да прави оценка на реалното спазване на разпоредбите от страна на държавите-членки по един по-надежден начин в сравнение с досега използваните средства, а така също и оценка на мнението на жертвите за това доколко се отговаря на нуждите им.